

Pensjonsordninger hos Spekters medlemmer

Pensjonsforum 30. september 2016

Kristin Juliussen

- *Hva er typisk for Spekters medlemmer*
- *Utviklingen i pensjonsordninger*
- *De som har endret – eksempler*
- *Pågående prosesser*

Spekters medlemmer

- Spekter organiserer om lag 220 virksomheter med over 215.000 ansatte.
- Spekter har medlemmer innenfor en rekke sektorer, hvor de to største er innenfor:
  - helse (ca. 130 000 ansatte)
  - transport- og logistikk (ca. 40 000 ansatte).
- I tillegg organiserer Spekter bredt innenfor energi, kultur, spesialisthandel, forskning og utdanning, IKT, samt bank, finans og eiendom.

Overenskomstområder

- Område 1 – Teatrene og orkestrene
- Område 2 – Norges Bank
- Område 3 – Avinor
- Område 4 – Lovisenberg diakonale sykehus
- Område 5 – Nettbuss
- Område 6 – NRK
- Område 7 – NSB
- Område 8 – Posten
- Område 9 – Øvrige
- Område 10 – Helseforetakene

Pensjonsordninger – hvilke finnes?

Offentlig
tjenestepensjon,
brutto ytelse

Privat ytelsespensjon
(foretakspensjonsloven)

Innskuddspensjon
(innskudds-
pensjonsloven)

Bl.a helseforetak,
virksomheter
med lovfestet
ordning

Stadig færre,
flere i prosess for å
endre

Stadig flere
(fra 2006)

«Hjemmels» grunnlag pensjonsordning

- Underlagt arbeidsgivers styringsrett
- Individuell arbeidsavtale (mindre vanlig)
- Tariffavtale
- Lovbestemt

Avtaleoppbygging i Spekter

Hovedavtale

Partsforhold, virkeområde, forhandlingsmodell, fredsplikt,
særavtaler, permittering

Informasjon, samarbeid, medbestemmelse

Tillitsvalgtes rettigheter og plikter

Overenskomst del A

Minstestandarder,
garantier,
prinsipper

Overenskomst del B

Omfang, ansettelses, arbeidstid, overtid,
lønn/-system, vakt, ferie, utgiftsdekning,
pensjons- og forsikringsordninger,
velferdspermisjoner

Særavtaler

Særavtaler

Særavtaler

De som har endret - eksempler

	Gammel ordning	Ny innskuddsordning Satser (totalsatser)	Overgang/ kompensasjon	Grunnlag
A	Oftjip	5 % 1 – 6 G 8% 6 – 12 G	Lukking	Arbeidsgivers styringsrett
B	Privat ytelsesordning	7% 0 – 7,1 G 18,1% 7,1 – 12 G	Kompensasjon ved tillegg til lønn	Arbeidsgivers styringsrett
C	Oftjip	6% 0 – 7,1 G 9% 7,1 – 12 G	Lukking	Forhandling
D	Oftjip	5% 0 – 7,1 G 8% 7,1 – 12 G 2% Egenandel	Lukking	Arbeidsgivers styringsrett
E	Privat ytelsesordning	4% 1 – 7,1 G 22,1% 7,1 – 12 G	Lukking (over 60) Betinget kompensasjon ved tillegg til lønn	Arbeidsgivers styringsrett
F	Privat ytelsesordning	4,5 % 0 – 7,1 G 7,5 % 7,1 – 12 G 1 % Egenandel (økning til 5/8 + egenandel i 2020)	Lukking (over 64)	Forhandling

Teatre og orkestre (med noen unntak på enkelte punkter)

Med virkning fra 1. juli 2016:

- Midlertidig pensjonsordning etter Lov om innskuddspensjon:
  - 7 %, 0 – 12 G
  - Tilleggsinnskudd 18,1, % 7,1 – 12 G
  - Arbeidstakerinnskudd på 1,5 %
- Arbeidstakere over 60 år sikres et samlet pensjonsnivå tilsvarende oftjp (driftspensjon)

Flere virksomheter etter mekling 2016

Utdrag møtebok:

- *Med virkning fra 31.12.2016 etableres en pensjonsordning for nyansatte, som er basert på Lov om innskuddspensjon og som bygger på følgende premisser:*
  - *Kostnadsnivået ved ny ordning skal tilsvare dagens kostnadsnivå på overgangstidspunktet*
  - *Det tas utgangspunkt i sparing tilsvarende 7 % og 15 % basert på utregningen i en innskuddsordning*
  - *Ingen egenandel*
  - *Sparing fra første krone*
  - *Forbedret samlet ordning for uføredekning og – forsikring*
- *Så snart det foreligger en avklaring om et fremtidig lov- og regelverk, eller senest 31.12.2017, skal partene starte arbeidet med etableringen av en pensjonsordning for X som er tilpasset det fremtidige lov- og regelverket.*
- *Det er en målsetting at pensjonsordningen skal etableres med kjønnsnøytrale og livsvarige ytelser.*

«Typisk» prosess

- Brukt tid
- Medvirkning fra de ansatte (også når ikke tariffestet ordning)
- Knyttet til seg eksterne rådgivere
- Omfattende beregninger, konsekvensvurderinger
- Hybrid er vurdert
- God informasjon til de ansatte

Oppsummering

- Det er stadig færre igjen med ytelsesordninger
- De aller fleste av disse er i prosess for endring
- De som har endret
  - Overgang til ordninger innenfor Lov om innskuddspensjon
  - Store variasjoner mht sparesatser